

AUÑIÓS

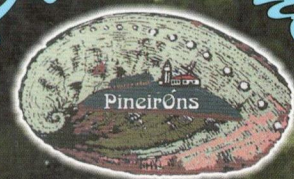
Nº 21

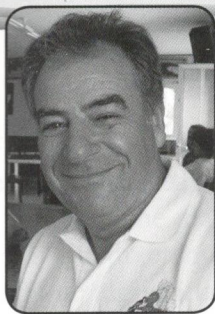
MAIO 2016

ASOCIACION CULTURAL

Pineiróns

MÚSICOS MECOS

Por: José Taboada García

Aló polos anos sesenta s.XX, algo cambiara no noso país. Era a época da Guerra Fría entre as dúas grandes potencias, a capitalista dos EE.UU. e a comunista de URSS.

A melloría empezou a notarse grazas a emigración a Europa: Francia, Suiza, Alemania,..., aos mariños enrolados na mercante, en barcos estranxeiros, traballadores de plataformas... Todo isto, xunto coas empresas que se montaron, fixo que se movesen moito os cartos, unha das mellores medicinas para saír dunha crise.

Abel co seu famoso acordeón, Amalita á guitarra e compañía.

Polas estradas circulaba o mítico 600, do que había dúas lendas: para quen o tiña, - O mellor coche do mundo. E para quen non podía telo, - O que non pode ter coche, ten un 600.

Nas escolas, os mestres repartían queixo, que viña en latas de cinco quilos, con letras en inglés. Repartían tamén leite en po, a uns cativos que nunca viran semellante cousa. Estes produtos mandábanos os americanos. Eu coido que foron os que lles sobraron ás tropas na guerra de Corea. E antes de tiralos, reciclalos.

Quen nunca deixou a terra foi Pedro, home pequeno, regordecho e lingoreteiro, casado con María que rexentaba unha tenda na que vendía aceite, viño, café, azucre, pan,..., e que tamén era bar.

Pedro ganábase a vida tocando o acordeón nunha afamada orquestra de Pontevedra.

O Grove foi sempre terra de músicos, como Abel co seu acordeón, que viña sendo o Diosiño de O Grove; Pepe Vila, o zapateiro, que arraxaba zapatos e daba clases de guitarra; Tonio, o barbeiro,... Formáronse grupos a semellanza dos BEATLES, como os Beyer Boys e moitos máis.

As orquestras, polas festas patronais, ían actuar ás aldeas. Chegaban xa de mañá, e despois da misa solemne e da botada de fogos e bombas de palenque, os músicos agasallaban aos alí presentes coa sesión vermú, dúas ou tres pezas de música que moitos aproveitaban para bailar.

Tamén actuaban nas salas de festa, coñecidas popularmente como bailes. Eran case todas semellantes, plataforma rectangular, piso de madeira e, pegados ás paredes, os bancos. Houbo moitas salas de renome como O Marino no Grove, outras tiñan alcumes, en Tui “O Secadoiro”, chamado así porque entrabas todo mollado e coa calor que facía dentro, ao pouco tempo, xa estabas seco; en Marín “O Coladeiro” porque era doado entrar sen ter que pasar polo despacho de billetes.

As mulleres adoitaban poñerse polos lados e os homes achegábanse a elas e sacábanas a bailar.

Ao día seguinte da actuación, Pedro, sempre traía historias para contar:

- Eu cando vou comer a unha casa, miro para a porta e segundo sexa a porta, xa sei como vou comer.

O sábado tocamos en Avión, e mira que había mozas guapas! Alí estaba o mexicano, cun cochazo americano novo do trinque, automático, cristais eléctricos, asentos de pel,... El ía vestido de chaqueta e pantalón branco, zapatos da mesma cor, camisa negra de colo ancho botado enriba da chaqueta, en plan macarra, e “lambido da toura” – dito popular do pelo peiteado con moita brillantina. Reloxo e pulseira de ouro e no pescozo unha cadea cun Cristo do mesmo metal. Púñase no medio do baile, sinalaba a unha moza e ela achegábase e bailaba con el. E, ata que o mexicano bailase, todas dicían que non.

No verán foron actuar ás festas de Vigo. Xa pasaran catro días e aínda non volvera a casa. Alporizada, María, a muller, foino buscar acompañada do seu irmán máis o cuñado. Dar con el non foi tarefa difícil, xa que o home é animal de costumes. Eran sobre as catro e media da tarde cando aparece a muller e os acompañantes na porta do bar <Columns> da Ferrería, o barrio máis amoroso de Vigo. El atopábase no fondo tocando o acordeón.

Este barrio tiña dous ambientes, o da noite que era cando había moita clientela, e o das primeiras horas da tarde que eran case como bares normais, porque case non había traballadoras do amor.

Un dos que ía sempre a tomar café era o Sr. Luís, un vello que fora funcionario do concello de Vigo e falaba con elas e con Pedro...

A canción que estaba interpretando era o pasodobre “Julio Romero de Torres, pintó a la mujer morena”. Pedro, sen soltar o acordeón e sen perder a compostura, saíu de cu para non darlle as costas ao público e seguía tocando. O que si cambiou foi a melodía que pasou do pasodobre ao tango de Gardel: “Adios muchachos compañeros de mi vida”

Xa no taxi, de volta a casa, empezou a cantar “Echame a mi la culpa de lo...”

- A culpa tela toda – Díxolle a muller.

Cando viñan por Arcade, xa camiño de O Grove, cantou de novo, pero esta vez: “Ay, pobre de mi”

- Pobre de ti, cando chegues a casa!

O castigo que lle puxo a muller foi traballar na tenda. A primeira clienta foi unha nena duns sete anos.

- Ten ovos – Díxolle a rapaza.

- María!!!

- Que queres? – Respondeulle ela que estaba na cociña.

- Esta rapaza pregúntame se teño ovos.

- Cantos queres bonita? – Díxolle ela.

A outra que viñera déralle sal por azucre.

- María, cal é a pesa de medio quilo? Canto é un cuarteirón de café? Canto pemento lle dou por unha peseta? ...

Isto, xunto coa cantidade de viño que bebía, fixo que á muller non lle quedara máis remedio que sacalo da tenda, pois estragaba máis do que rendía.

Pasara xa máis dun mes e na Ferrería non volveran a ter noticias de Pedro. Luís ese día estaba tomando café, como facía sempre, achegóuselle a unha das traballadoras e preguntoulle se sabía algo do

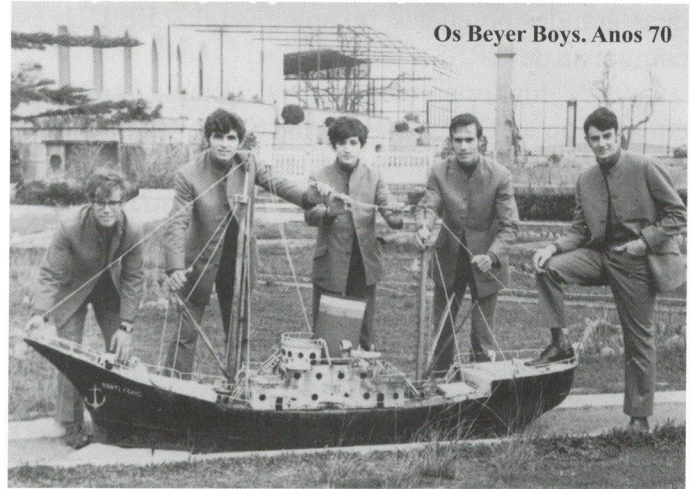
acordeón, ao que ela respondeu que non.

- Moito o botamos de menos Sr. Luís, sen el, as tardes son tan tristes!

- Claro, co ben que tocaba!

Foi a primeira vez que cantou Luís:

“Desde que tú te fuiste
llora de pena
la Ferrería entera”

No Grove tamén era burlón. Nos bares gustáballe gastarlle bromas aos taberneiros, ás camareiras cachondas, aos turistas e aos moitos veciños que non tiñan ganas de aturalo.

Un día pola mañá foi á taberna da Cruz. Como sede non tiña e con quen meterse tampouco, empredeuna co taberneiro “O Cometas”, home xa de medio século, de pel curtida e engurrada pola súa estancia na pesca, na mariña, na mercante,...

- Que queres? – Díxolle O Cometas

- Tes cravos?

- Cravos, este é un bar non unha ferraxaría.

- Se esta é a taberna da Crus, deberías telos! Terás logu un Cristo?

- Un Cristo xa o matou a semana pasada o teu veciño e marchou cun ollo inchado.

- Ben, non te poñas bravo que veño en son de paz.

- Ponme algo da Crus para beber.

- Queres un INRI?

- Iso que é?

- Un cóctel para homes

- Pois ponmo!

Colleu o taberneiro un chile de México, machucouno nun vaso, botoulle tabasco, pemento picante, azucre, augardente de herbas e un cacho de limón, remexeuno todo cunha culler de rabo longo e púxollo.

Botoulle un grolo e empezoulle a ferver a boca coma se tivera lume nela.

- Ti quéresme matar ou que? – falando adoecido.
- Xa che dixen que era bebida para homes.
- Dáme algo para este ardor!

- Bótalle outro trago! Non sei porque te queixas, onte un xaponés tomou dous e non dixo nada.

Volveu a beber e aínda peor, estaba tan adoecido que semellaba botar fume polas orellas.

- Que fago agora?
- Vaite ao bar das nenas e pídelle auga de rosas. – Bar nomeado así porque tiña dúas camareiras de bo ver.

E alá foi. Nada máis entrar

- Rosa, que guapa estás hoxe!
- Si, pero non para ti
- Non hai rosa sen espiñas – dixo rosmando polo baixo.
- Que che poño?
- Auga de rosas!
- Queres auga de rosas?

Púxolle auga do floreiro, que rosas si tiña, aínda que pedían xa o cambio. Bebeuna e dixo:

- Pois sentoume ben, baixoume o lume que tiña na boca.

Ao día seguinte levantárase cedo e como nos bares había aínda pouca xente, entrou no concello e foi dereito á asistente social:

- Bos días
- Ola – Díxolle ela
- Que queres?
- Quería saber se tendes escola de adúlteros.
- Temos escola de adultos.
- Adulto xa son. O que quero eu é escola de adúlteros.
- Escola de adúlteros – dixo ela ao mesmo tempo que botaba unha gargallada. Levo aquí traballando dez anos e nunca oín unha cousa tan graciosa.

Pero para que queres ti escola de adúlteros se xa es – rematou de dicirlle ela.

- Si pero quero ser adúltero titulado.
- Penso que hai unha no Vaticano – díxolle ela para sacalo de encima.
- Pois vaime ben, porque o mes que ven imos tocar ao

Centro Galego de Roma e achégome alí.

- Si, pero é para adúlteros arrepentidos.
- Retranca tes!
- Pois mira que ti!

Logo foi á consulta de D. Jacobo, o médico.

- Que che pasa? – preguntoulle o doutor.
- Pasar pasar, pásanme poucas cousas. Eu quero un xarope para vivir moito.
- Fumando, bebendo e trasnoitando como ti, vas bo!
- Ben, pois póñame logo un marcapasos nuclear, que os rusos din que funciona.

O médico xa estivo a punto de mandalo a Siberia pero cambiou de opinión e mandouno a China.

- En Pekín poden poñercho.
- Haberá que ir alá.
- Tenche efectos secundarios.
- As radiacións?
- Non, pesa dous mil quilos.

Os Firrás capitaneados por Tonio o Barbeiro e a súa bandurra (Tolaina, como el lle chamaba), nunha comparsa de Entroido.

Ao rematar este artigo atopábame en Casa Pepe, onde estaban tamén Folgada co seu acordeón e Caneda coa súa guitarra, agasallando aos alí presentes, nativos e visitantes, cun gran repertorio de música de sempre. Mentres mollaban as gorxas co tinto de Barrantes. Mentres enfronte, no Habanero, Jacobo celebraba cun sorriso o segundo gol do Celta.

COLABORA:

DEPUTACIÓN
PONTEVEDRA